

miroslav krleža U AGONIJI

redatelj **dario harjaček**
dramaturginja **dora golub**
scenografkinja **vesna režić**
skladatelj **damir šimunović**
kostimografska **ana mikulić**
oblikovatelj svjetla **domagoj garaj**
asistent scenografkinje **krešimir tomac**

igraju
irena tereza prpić
igor golub
goran koši
vlasta golub
goran smoljanović

Tehnika Virovitica
šef tehnike **mladen vlainić**
inspicijent **mateo pšihistal**
majstor tona **mario nađ**
majstor svjetla **domagoj garaj**
majstor pozornice **dario pšihistal**
garderobijerka **vanda grba**
rekviziter **danijel dumenčić**

Tehnika Pečuh
majstor tona **tamas laurer**
majstor svjetla **attila specht**
garderobijerka **katica bunjevac**
inspicijent, rekviziter **zsolt zsdral**
frizerka **klara matrai kovacs**

dizajn plakata i programske knjižice **ivan borbaš**
fotograf **lászló tóth**

PREDSTAVA JE NASTALA KAO KOPRODUKCIJA
KAZALIŠTA VIROVITICA I HRVATSKOG KAZALIŠTA PEČUH

premijere
Pečuh 19.10.2023.
Virovitica 27.10.2023.

RIJEČ IŠČEZAVA

Prihvati se zadatka inscenacije kanonskog teksta kao što je *U agoniji* Miroslava Krleže, često proglašavanog njegovim najuspjelijim dramskim ostvarenjem, pa i vrhuncem hrvatske dramske književnosti uopće, pothvat je koji može biti dočekan sa strepnjom, strahopoštovanjem, nelagodom, predrasudama, otporom ili, s druge strane, znatnom umjetničkom ambicijom (i ponovno strepnjom), jer čak i kad odbacimo teret kroz proteklo stoljeće nataloženih superlativa ispisanih u čast Krležinu geniju, ostajemo suočeni s bespoštedom snagom monolitne dramaturške strukture njegova djela, zapletenog, intelektualno prenapregnutog diskursa i prepoznatljivog književnog stila. Premda navedena drama nedvojbeno iziskuje utjelovljenje u scenskom izrazu koji može održati punoču i bravuroznost Krležinu jezika, te eksplozivnost svoje unutarnje dinamike kroz glumački aparat, psihofizičko i intelektualno iscrpljivanje glumačkog subjekta na kojem izvedba *Agonije* inzistira – napose u tročinskoj verziji za čiju smo se inscenaciju odlučili – kao da zorno objelodanjuje Gavellinu tezu o iščešnuću „zasebne funkcije dramske riječi“ baš u trenutku kad ona dospijeva do svojeg maksimuma.

Na sadržajnoj, estetskoj i formalnoj razini, treba istaknuti autorski zazor spram opasnosti da ova inačica *Agonije* upadne u salonske klišeje i isklizne u izvedbu patetičnog, pa i zastarjelog scenskog govora, kakav je slijedila istovremena ili posljedična sklonost glumačkom stilu i kazališnoj atmosferi bliskima uzorima filmskog modernizma. Potpomognuta onim gotovo stoljetnim talogom nagomilanih značenja, naša se Laura od ibsenovske i strindbergovske hysteričarke transformirala u suvremenu „ženu pod utjecajem“, sličnu Cassavetesovim (anti)heroinama, kao i Fassbinderovim, Bergmanovim ili Antonionijevim melankoličnim junakinjama. S druge strane te liste nalazi se i ironijski intoniran *homage* ambivalentnoj reprezentaciji *femme fatale* iz *noir* filma, pogotovo s obzirom na odluku da se u danoj inscenaciji Lenbachovo samoubojstvo – dakle, moguće Laurino ubojstvo vlastitog muža koje je neminovno približava Gigi Baraćevoj Milana Begovića – odvija iza pozornice, skriveno oku publike.

Nedvojbeno, predstava *Uagoniji* čije autorske intencije ovaj tekst nastoji sažeti dramska je predstava u punom smislu te rječi, utemeljena na *agonu* iz naslova, borbi na život i smrt muškarca i žene, primordijalnog para tako značajnog Krležinoj dramaturgiji, zaraćenih ljubavnika Adama i Eve, u glembajevskom ciklusu prorušenih u (malo)građanski kostim, no jednako animalnih i *neurasteničnih* onkraj granica napora u hiperintelektualnom verbalnom nadmetanju. Razvidno je kako prethodno spomenuti zastrašujući i/ili pretenciozni pothvat inscenacije Krleže, poduzet s glumcima doraslim izazovu – a u slučaju ove predstave to se i dogodilo – zaista usmjerava književnosti u kazalištu, no ne u okoštalom, ograničavajućem smislu robovanja kazališnog medija literaturi, nego onom što u gavelijanskoj maniri svjedoči procesu u kojem „ulazak glumca u dramu znači ulazak doživljene stvarnosti u literaturu“. Tada to nije kazalište u *službi* puke reprodukcije književnog materijala, niti kazalište u *službi* uopće, bilo koga ili bilo čega, već kazalište koje u gledatelju doista može izazvati intenzivno tjelesno doživljavanje organskih očuta, kazalište kakvo nas kao publiku, ako je vjerovati Gavelli, vraća glavnom razlogu zbog kojeg ga pohodimo – suigri.

Dora Golub

izdavači
kazalište virovitica i hrvatsko kazalište pečuh
za izdavače
tomislav pintarić i slaven vidaković

kazalište virovitica
trg ljudevita patačića 2
www.kazalistevirovitica.hr
e-mail: kazaliste.virovitica1234@gmail.com
tel +385 33 721 330

hrvatsko kazalište pečuh
anina ulica 17, 7621 pečuh
www.pecsihorvatszhaz.hu
e-mail: pecsihorvatszhaz@gmail.com
tel (72) 210-197

